

Tips over Weiden bij Robotmelken

April 2024:

Geen tijden om koeien te weiden.

In de zomer is het niet goed om koeien tussen ca. 13.00 – 17.00 uur buiten te weiden.

Dan is het gewoon te warm, zeker voor productieve koeien.

En dat past ook niet in het natuurlijke ritme van de koe.

Die wil 's morgens haar pens vol vreten en als het warm is lekker in de schaduw herkauwen.

En 's avonds weer de pens vol vreten om daarna op een veilige, beschutte, plek te gaan herkauwen.

Schaduwplek en beschutte plek, daar leent de stal zich uitstekend voor...

Dus houd met de melktijden, selectiepoort instellingen, rekening met dit gegeven.

Laat ze 's ochtends vroeg, gemolken, naar buiten en geef haar 's avonds als de warmte voorbij is, na haar melkbeurt, weer toestemming om naar buiten te gaan.

Zorg dat het voerpad leeg is (om 04.00 – 06.00 uur) als u ze naar buiten wilt hebben en breng pas vers voer, rond 11.00 uur, voor het voerhek als u ze weer naar binnen wilt hebben.

's Middags / 's avonds idem).

Dan valt de voeropname en het aantal melkingen per dag vaak best mee.

Èn: Draagkracht van de grond in het voorjaar is belangrijker dan de hoeveelheid gras die er op staat. Dan leren ze het snelst de dagelijkse rondes.

Mei 2017

Robot & Weiden.

Voor succesvol weiden op bedrijven met melkrobots zijn enkele spelregels erg belangrijk:

- Ze leren weiden als jongvee!
Zowel het grasvreten als omgaan met sloten en afrasteringen.
Maar ook doorgaan onder wisselende weersomstandigheden.
- Weiden: Het sleutelwoord is “Vroeg” : Vroeg in het (voor)jaar, (dan hoeft er nog niet veel te staan want dan leren de koeien meteen terug naar de stal te komen), vroeg in de morgen, en vroeg, dus op jonge leeftijd het grazen leren, zijn belangrijk voor succesvol weiden.
- Heb goed voor ogen wat haalbaar is, hebt u het hele seizoen veel gras voor de koe en hoeft u weinig in de stal te voeren, of is gras slechts als een toetje, een weilandje als uitloop, speelweide, en wordt er veel in de stal bijgevoerd. Dit is erg afhankelijk van de hectares grasland, huiskavel, ten opzichte van het aantal koeien.
Als je hierin een overschatting maakt kom je bij de geringste weersverandering of verder in seizoen in de knoei
- Koeien moeten steeds “getriggerd” worden om te bewegen: zijn ze in de stal dan moeten ze graag naar het weiland willen, zijn ze in het weiland dan moeten ze op een bepaalde tijd ook weer graag naar de stal / robot willen.
Dit wordt het beste gehaald door de koeien alle dagen (alle keren) vers gras aan te bieden en in de stal pas nieuw bijvoer te geven als ze buiten zijn.
Het is het mooist wanneer ze eerst langs de robot(s) moeten als ze de stal binnen komen en pas bij het voerhek kunnen komen na een bezoek aan de robot.
- Buiten de stal moeten koeien makkelijk in het weiland

- kunnen komen en liefst de stal altijd in zicht hebben.
- Weideselectiepoort, Smartgate, kan het een stuk makkelijker maken.
  - Kavelpad moet breed genoeg zijn, liefst een tweebaansweg, maar in ieder geval zo dat dominante koeien niet de kans krijgen anderen tegen te houden.
  - Drinken is, vooral bij warm weer, wel belangrijk!
Maar liefst op kavelpad, op route naar de stal / weide.

Stichting Weidegang (Universiteit Wageningen) heeft 5 mogelijkheden uitgewerkt, met wat het juiste beleid daar bij is. Wanneer mag de koe naar buiten, vanaf wanneer niet meer, wanneer voer je weer in de stal, enz.

Men gaat er van uit dat de gemiddelde koe 15 kg droge stof ruwvoer per dag vreet.

Mogelijkheid 1 is maximaal weidegras, dat betekent 13 kg ds gras en 2 kg ruwvoer bijvoeren in de stal.

Mogelijkheid 5 is minimaal weidegras 2 kg, en 13 kg bijvoeren in de stal.

En daar zitten mogelijkheden 2, 3, 4 tussen met steeds iets minder gras en meer bijvoeren dan bij mogelijkheid 1.

Van nature vreet de koe het liefst 's morgens als ze in de weide komt en 's avonds voor de schemer invalt. En dan, of in de schaduw of veilig verstopt onder een boom gaat herkauwen.

Die plek vervangen we graag door de stal, met robot.

Op die natuur van de koe inspelen met vers gras of op tijd ophalen maakt weiden leuker.

Bij warm weer is 's morgens en 's avonds weiden in plaats van overdag toch al een groot voordeel..

Augustus 2018:

Is weiden met melkrobots een nadeel?

Misschien wel, immers de hele dag moeten de koeien gemolken kunnen worden.

Maar zoals een groot voetballer al eens zei: "Elk nadeel hep zijn voordeel" is dat ook duidelijk zo bij melken en weiden met melkrobots, zeker als het zo warm is.

In de natuur vratt de koe 's morgens voor en tijdens zonsopkomst haar pens vol om daarna in de schaduw, beschermt onder de bomen bijvoorbeeld, al herkauwend het geogste gras te verteren.

Bij zonsondergang deed ze hetzelfde, en ging daarna weer beschermt en veilig liggen te herkauwen, ook om aan de wilde dieren te ontkomen.

Vooral 's avonds eten de koeien graag en veel, dan is het gras het lekkerst.

('s morgens met dauw iets natter, e.d.)

Met dit gedrag produceerde ze voldoende melk voor haar kalf, en energie voor haar onderhoud.

Maar nu moet de koe wel 4 tot 5x zoveel melk geven als vroeger.

Het voordeel: Dit natuurlijk gedrag is met robotmelken natuurlijk prima na te bootsen!

Bij de niet-robotmelkers zijn de mooiste weidetijden vaak ook hun melktijden...

Pas de tijden bij het selectiehek aan en begin iets voor zonsopkomst. Dus in het voorjaar vanaf ca. 06.00 uur, en rond de langste dag en / of bij warm weer zo dat de eersten al vanaf ca. 04.00 uur weer naar buiten kunnen! Dan mag (moet ?) het voerhek "leeg" zijn, zodat ze beter naar buiten willen.

Ga rond 11.00 uur, de koeien in de stal voeren, en dus lokken. Want dat is nu de beschutte, koele, veilige plek.

De stal moet natuurlijk wel frisse lucht hebben.

Dan zijn ook alle koe-controle dingen uit te voeren.

's Avonds idem, laat de koeien pas na de meeste warmte, meestal na 16.00 uur maar bij hoogzomer wel 17.00 / 18.00 uur, naar buiten en pas als het donker wordt nieuw voer in de stal voor

het voerhek draaien of aanschuiven, liefst met een beetje lawaai.

Pas altijd voerhoeveelheden en eiwitaanvulling aan het voerhek aan aan het grasaanbod.

Met de warmte en droogte van dit jaar zal de grasopname niet veel voorstellen en is aantal uren lekker naar buiten belangrijker dan de voeropname uit gras.

Op deze manier is nog best veel voer in de koe te krijgen, voldoende bezoeken aan de robot met minimaal last van de warmte zodat ze haar productie en conditie redelijk vast kan houden.

Mei 2021:

Weiden: Sommetje: Hoe groot moeten de weidepercelen zijn?

Of hoe lang kunnen koeien met een perceel of deel toe?

U kunt inmiddels voor onderstaande berekening een Excel aanvragen bij harry@harrytuinier.nl

Dit kan zowel voor veehouder als stagiare een handig hulpmiddel zijn.

Uiteraard de Hectares iets ruimer aanhouden.

Als het in het voorjaar lekker groeit dan groeit er wel 100 kg ds. per hectare per dag bij.

Dat wordt verder in het groeiseizoen minder, ca. 80 kg per dag en in de herfst of bij droogte kan dat zakken naar minder dan 40 kg per dag.

Doet u aan standweiden dan is het bij inscharen voldoende wanneer er 800 – 1000 kg ds. op een ha staat. (Is ongeveer 10 cm.) Anders wordt het laatste snel te lang en de koeien te selectief.

Stel u heeft 100 koeien en u wilt dat die 6 kg ds per dag aan gras vreten. Dat is 600 kg ds gras.

Op dat perceel wilt u ze tien dagen laten lopen. Dat betekent dus $10 \times 600 = 6000$ kg ds totaal.

U hebt ze ingeschaard bij 1000 kg ds gras wat er op stond. In die tien dagen groeit er ook nog 80 kg ds per dag bij = 800 kg

1000 kg aanwezig + 800 kg groei = 1800 kg aanwezig gras.

Als de koeien er af gaan mag er nog steeds 1000 kg ds. per ha staan. Dus de bijgroei, 80 kg per dag bijvoorbeeld, hebben ze om op te vreten.

Behoeftte is 100 koeien $\times$ 6 kg ds. grasopname $\times$ 10 dagen = 6.000 kg ds.

6.000 kg gras nodig gedeeld door 800 opbrengst betekent dat je hiervoor $7,5$ ha grasland nodig hebt. Het is veilig om iets meer te nemen.

Sommetje:

100 koeien $\times$ 6 kg ds. $\times$ 10 dgn = 6000 kg ds.

10 dgn groei $\times$ 80 kg = 800 kg ds. $6000 : 800 = 7,5$ ha

Uw situatie:

..... koeien $\times$ ... kg ds. $\times$ .... dgn = ... kg ds

... dgn groei $\times$ .... kg = ... kg. ds. .... : ..... = ... ha

Doet u aan Roterend Standweiden, Nieuw Nederlands Weiden, oftewel elke dag een vers hoekje weiland dan schaart u de koeien in als het gras iets hoger staat bij bijvoorbeeld 1500 kg ds. Als het "op" is staat er nog ± 600 kg ds. Dus 900 kg is opgegeten. Daar komt 80 kg bijgroei bij = 980 gras om op te vreten.

100 koeien $\times$ 6 kg ds opname = 600 kg ds. per dag nodig . 980

kg ds per ha gewas opbrengst gedeeld op 600 is ruim 0,6 ha per dag.

Dus dan hebt u blokjes van ruim 0,6 ha per dag nodig. Voor een ronde Roterend Standweiden van bijvoorbeeld 15 dagen: $15 \times 0,61 = 9,2$ ha. Ook hier als het even kan iets ruimer nemen.

Sommetje:

$100 \text{ koeien} \times 6 \text{ kg ds} \times 1 \text{ dag} = 600 \text{ kg opname} : 980 \text{ kg grasopbrengst} = 0,6 \text{ ha per dag} \times \text{aantal dagen} = \text{een blok van } 9,2 \text{ ha.}$

Uw situatie:

$\dots \text{ koeien} \times \dots \text{ kg ds} \times 1 \text{ dag} = \dots \text{ kg opname} : \dots \text{ kg grasopbrengst} = \dots \text{ ha per dag} \times \dots \text{ dagen} = \text{een blok van } \dots \text{ ha.}$

Misschien is het handig om hiervoor een excelletje te hebben met de vaste formules en aantallen en hoeveelheden gewenste grasopname.

Met uw inschattingen voor groei zal dat voor minder verrassingen zorgen en voor een constanter aanbod van gras voor de koeien.

Dus succesvoller weiden.

Bedenk dat een koe ca. 1 kg ds. per uur vreet. Vooral 's avonds voor zonsondergang en 's morgens na zonsopkomst vreten de koeien het meeste.

Dat vinden robotmelkers geen probleem □

Mei 2022

Melkpermissie bij weiden.

Wanneer u bij weiden een separatiehek gebruikt of de melkrobot gebruikt om de koeien naar buiten te selecteren kan het verstandig zijn om de Melkpermissie iets lager te zetten, zodat meer koeien gemolken naar buiten kunnen. Dit doen wij liever dan koeien bijvoorbeeld 2 uren voor melktoestemming te blokkeren om naar buiten te gaan terwijl ze ook niet gemolken mogen worden.

Let er wel op dat ze wel voldoende melk in de uiers moeten hebben voor een goede melking.

Juli 2022:

Op tijd voeraanbod in stal verhogen.

Ondanks het mooie groeiseizoen gaat de kwaliteit van gras toch langzaam achteruit. Waar u dit voorjaar nog 13 – 15 kg ds met ruim 1000 VEM mocht rekenen is dat nu een volle kg minder met vaak ook ruim (> 100) minder VEM. En zeker wanneer koeien ook nog overdag met warm weer buiten moeten zijn is de opname vaak nog veel lager. Dus de gewenste grasopname van 1 kg ds per uur wordt dan ook niet meer gehaald. Misschien 's avonds nog even. Dat betekent nu, juli, er alweer zomaar 2 – 3 kg ds aan hoog energiehoudend voer extra bij moet in de stal!

En ga dit pas vanaf ca. 11 uur voeren. Dat zorgt dat koeien voor dat het te warm is om te weiden op tijd de stal, schaduw, robot, opzoeken en toch voldoende vreten en bezoeken.

April 2023:

Beginnen met weiden.

Vooraf bij combineren van robotmelken en weiden is vroeg in het voorjaar beginnen belangrijk.

En niet de hoeveelheid gras maar de draagkracht van de grond mag bepalend zijn.

Staat er nog niet veel gras dan betekent dat vooral dat de koeien het rondje:

stal – melkrobot – weide – stal / voerhek – melkrobot – weide
– en zo verder – sneller leren.